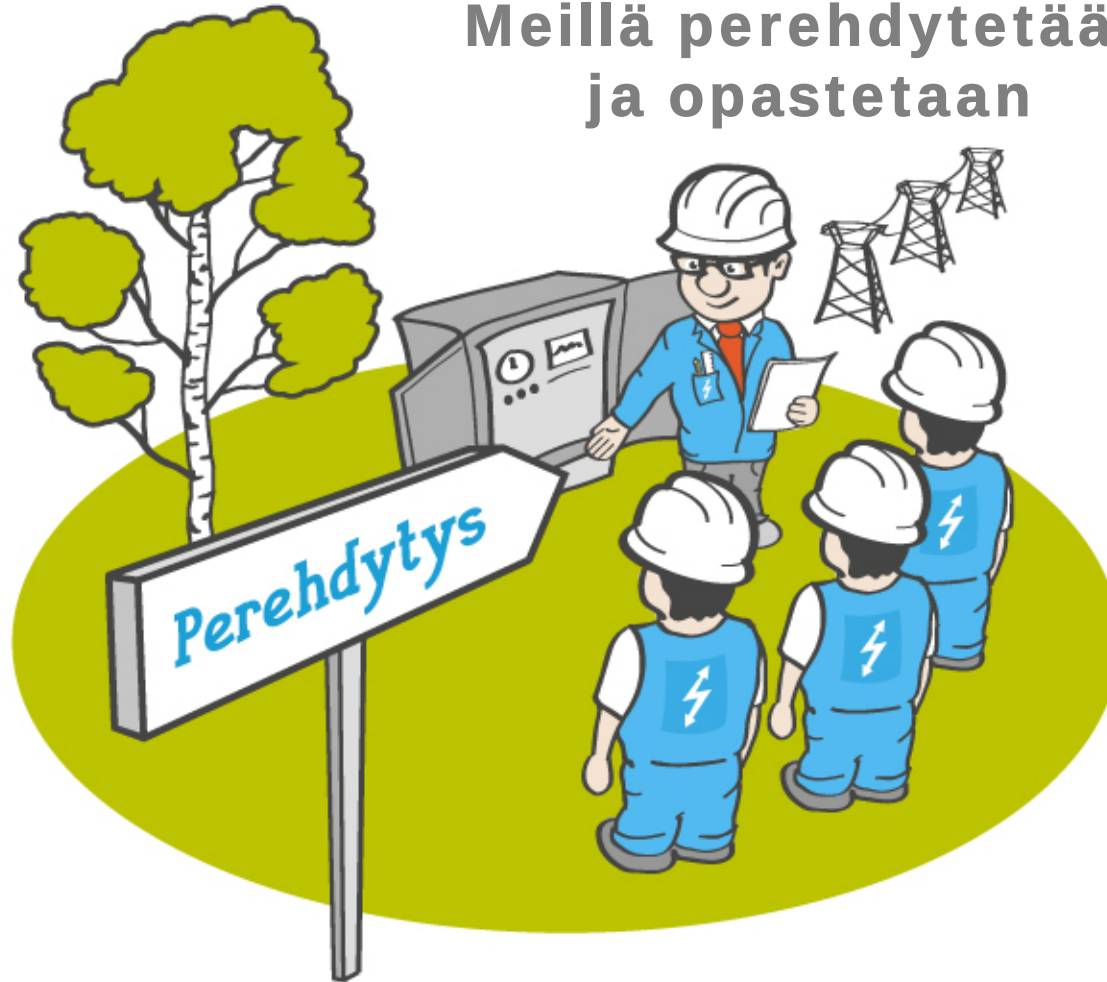

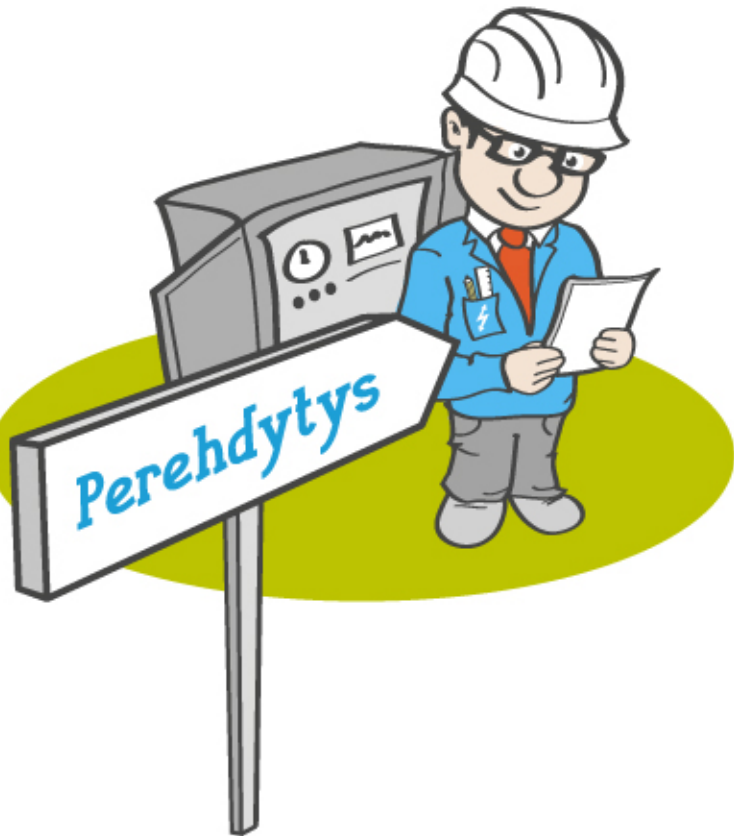
Työ turvallisuus

Meillä perehdytetään
ja opastetaan

Kohden tapaturmatonta energiateollisuutta

- Nolla tapaturmaa ajattelun lähtökohta on, että tapaturmat eivät ole vahinkoja tai sattumia. Yhtäkään tapaturmaa ei pidä hyväksyä ja kaikki tapaturmat voidaan estää (jos ei heti, niin ajan kanssa).
- Nolla tapaturmaa tavoitteeseen päästään jämäkällä johtamisella, yhteisiin turvallisuustavoitteisiin sekä pelisääntöihin sitoutumalla, oppimalla ja näitä tukevilla arjen teoilla.
- Perehdytys ja opastus laadukkaasti toteutettuna tukevat nolla tapaturmaa tavoitteen saavuttamista. Ne ovat olennainen osa ennakoivaa työsuojelua.

**Miksi, keitä
ja kuka
perehdyttää?**

Työturvallisuuslaki 2002 / 738

velvoittaa

Työntekijälle on annettava opetusta ja ohjausta (14 §)

Työnantajan on annettava työntekijälle riittävät tiedot työpaikan haitta- ja vaaratekijöistä sekä huolehdittava siitä, että työntekijän ammatillinen osaaminen ja työkokemus huomioon ottaen:

1. työntekijä perehdytetään riittävästi työhön, työpaikan työolosuhteisiin, työ- ja tuotanto menetelmiin, työssä käytettäviin työvälineisiin ja niiden oikeaan käyttöön sekä turvallisiin työtapoihin erityisesti ennen uuden työn tai tehtävän aloittamista tai työtehtävien muuttuessa sekä ennen uusien työvälineiden ja työ- tai tuotantomenetelmien käyttöön ottamista;
2. työntekijälle annetaan opetusta ja ohjausta työn haittojen ja vaarojen estämiseksi sekä työstä aiheutuvan turvallisuutta tai terveyttä uhkaavan haitan tai vaaran välttämiseksi;
3. työntekijälle annetaan opetusta ja ohjausta säätö-, puhdistus-, huolto- ja korjaustöiden sekä häiriö- ja poikkeustilanteiden varalta; ja
4. työntekijälle annettua opetusta ja ohjausta täydennetään tarvittaessa.

Laadukas perehdytys ja riittävä opastus kaikkien etu

- Työtehtävät opitaan nopeammin ja helpommin
- Virheet, erheet ja vahingot vähenevät
- Työteho ja työn laatu paranevat
- Myönteinen asenne ja viihtyvyys lisääntyvät
- Luo positiivista työnantajamielikuvaa

Kesätyöntekijät tulevat taas 1 / 3

- Energiayhtiöihin tulee tänäkin kesänä noin 1500-1800 kesätyöntekijää, työssäoppijaa ja harjoittelijaa.

Kesätyöntekijät tulevat taas 2 / 3

- Työuraansa vasta aloittavat nuoret ovat usein kokemattomampia ja heillä ei ole samanlaisia valmiuksia toimia työympäristössä kuin kokeneilla ammattilaisilla. Osa tulee ensimmäistä kertaa työelämän, teollisuuteen ja jopa vaarallisiin työympäristöihin. Työskentely kesälomatuuraajana tarkoittaa myös sitä, että kokeneemman työntekijän tukea ei välttämättä ole samalla tavalla saatavilla kuin muina aikoina. Mitä paremmin kesätyöntekijöiden perehdytys ja ohjaus hoidetaan, sitä paremmin ennaltaehkäistään vahinkoja. Samalla luodaan myönteistä kuvaa yrityksestä ja työyhteisöstä.

Kesätyöntekijät tulevat taas 3 / 3

- Koko yrityksen on varmistettava kesätyöntekijöiden turvallisuus ja toimittava esimerkkinä turvallisuudesta uusille tulokkaille.

Perehdytys ja opastus ovat jatkuvaa toimintaa – koskee koko henkilöstöä

- Perehdytys ja opastus on jatkuva prosessi eli ei koske vain uusia tulokkaita.
- Myös muu henkilöstö on perehdytettävä ja opastettava kun esim. työympäristössä, työkohteessa, laitteissa, koneissa, työohjeissa tai yhteisen työmaan toteuttajissa tapahtuu muutoksia.
- Perehdytys ja ohjaus ovat jatkuvia prosesseja, jotka varmistavat että henkilöstöllä on riittävät ja vaadittavat tiedot sekä osaaminen työn turvalliseen tekemiseen.

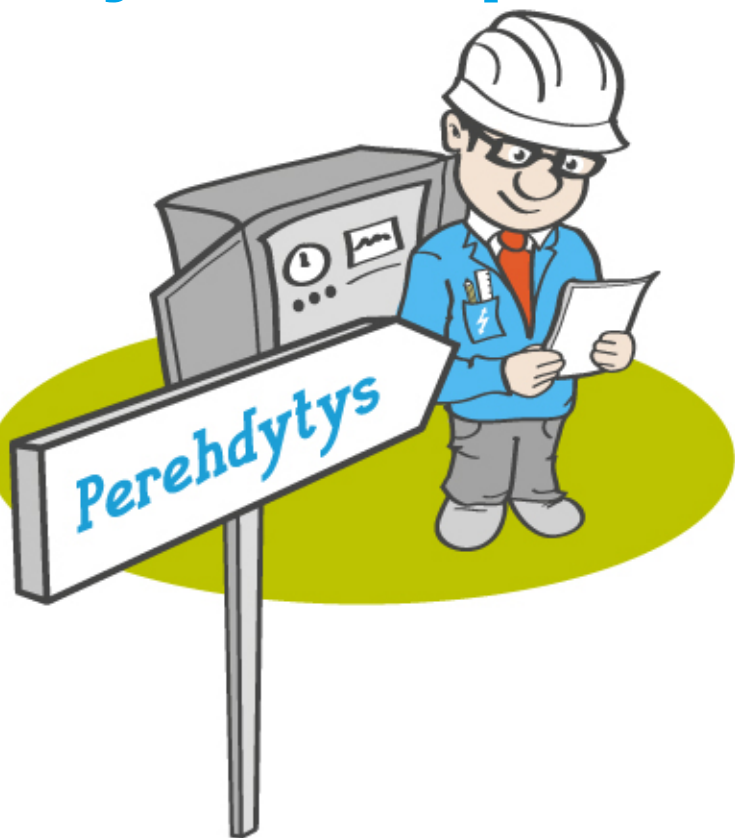
Yleisperehdytys ja työmaapastus 1 / 2

- Nykyään on varsin yleistä, että perehdytys toteutetaan kaksiosaisena:

A) Kaikille yhteinen yleisperehdytys, jossa toivotetaan tervetulleeksi taloon sekä kerrotaan yleiset henkilöstö- ja työturvallisuusasiat. Esimerkiksi HR voi järjestää tällaisen tilaisuuden auditoriossa kaikille kesätyöntekijöille tai yleisperehdytys voidaan hoitaa verkkokurssina.

Yleisperehdytys ja työmaapastus 2 / 2

B) Varsinainen työkohteeseen ja työhön tapahtuva perehdytys ja opastus työmaille tai laitoksiin tuleville. Tällöin käydään läpi työohjeet, turvallisuussuunnitelmat, koneet, laitteet, kulkureitit jne. Tavoitteena varmistaa, että opastettava osaa toimia työkohteessa turvallisesti ja työ tehdään turvallisuusohjeita noudattaen.

Esimies vastaa aina 1 / 2

- Työturvallisuuslain mukaan juridinen vastuu perehdytyksestä ja opastuksesta sekä näiden onnistumisesta on aina esimiehellä. Esimies on vastuussa vaikka kouluttajina käytettäisiin myös kokeneempia työntekijöitä tai muita asiantuntijoita.
- Perehdyttäjällä ja opastajalla on vastuu siitä, että esim. uusi työntekijä osaa työskennellä turvallisesti. Tästä näkökulmasta perehdyttäjään kohdentuu aina moraalinen vastuu hoitaa oma tehtävänsä parhaalla mahdollisella tavalla.

Esimes vastaa aina 2 / 2

- Vastuukysymysten näkökulmasta kannattaakin yritysten pitää dokumentit ja kirjaukset perehdytyksien pitämisestä sekä niihin osallistuneista henkilöistä ajan tasalla.

Rakenna perehdytys ja opastus mielekkääksi

- Selvitä mitä jo osaa ja tietää?
- Arvioi osaamisen ja tiedon puutteet?
- Arvioi onko perehdytys mennyt perille ja onko vielä mahdollisia lisäperehdytys tarpeita?

Työ turvallisuus

Yleisen turvallisuus- perehdytyksen teemoja

Meillä työskennellään turvallisesti

- Käydään läpi yrityksen nolla tapaturmaa ajattelu ja mitä se käytännössä/arjen työtilanteissa tarkoittaa.
- Tarkoittaa esimerkiksi seuraaviin pelisääntöihin sitoutumista
 - Työturvallisuutta tehdään yhteistyössä
 - Kaikki tapaturmat voidaan estää - jos ei heti niin toimintaa jatkuvasti kehittämällä, ajan kanssa.
 - Tapaturmat eivät ole vahinkoja tai sattumaa.
 - Tahto ja vähittäinen oppiminen avaintekijöitä.

Milloin työntekijällä on oikeus pidättäytyä työstä

- Jos työstä aiheutuu vakavaa vaaraa omalle tai muiden työntekijöiden hengelle tai terveydelle.
- Työstä pidättäytymisestä tulee ilmoittaa omalle esimiehelle niin pian kuin mahdollista.
- Pidättäytyminen ei saa rajoittaa työntekoa laajemmalti kuin työn turvallisuuden ja terveellisyyden kannalta on välttämätöntä.
- Myös muiden työ on velvollisuus keskeyttää, jos havaitsee tehtävän sitä vastoin ohjeita tai turvallisuuden vastaisesti

Vastuu vaarojen ennakoinnista on kaikilla

- Jokaisen vastuulla on vaaratekijöiden havainnointi, tunnistaminen sekä havaintojen ilmoittaminen eteenpäin
- Vaaratekijöitä havaitaan työympäristössä joka päivä, niiden tarkkailu on jokaiselle kuuluva asia.
 - Fysikaaliset vaaratekijät (Melu, värinä, lämpöolot, säteilylähteet, valaistus jne.)
 - Mekaaniset vaaratekijät (Liikkuvat koneen osat, putoavat esineet, kompastuminen, putoaminen jne.)
 - Kemialliset vaaratekijät (Mineraalipölyt, metallit ja niiden yhdisteet, orgaaniset pölyt ja yhdisteet, kaasut, raskasmetallit, liuotinaineet)
 - Biologiset vaaratekijät (Homesienten itiöt, bakteerit)
 - Henkiset vaaratekijät (stressi, väsyminen jne.)
- Selvitä työkohtaiset vaarat aina aloittaessasi työtä uudella työpaikalla – vaikka tehtävä on tuttu, on työympäristö uusi.

Henkilökohtaiset suojavarusteet ovat käyttöä varten

- Ensisijaisesti poistettava vaaratekijä, tai vähennettävä altistumista.
- Mekaanisten, kemiallisten, fysikaalisten ja biologisten vaarojen torjumiseen on omat suojaimensa.
- Suojain valitaan tunnistettujen vaaratekijöiden perusteella.
- Työnantajan, velvollisuus on kertoa jos työkohteessa tarvitaan erityisiä suojaustoimenpiteitä.
- Työnantaja määrää mitä henkilökohtaisia suojavarusteita työssä tarvitaan ja hankkii myös tarvittavat suojavarusteet. Työhön määrättyjä henkilönsuojaimia on käytettävä.
- Voima- ja kaukolämpölaitosten alueilla on käytettävä suojakypärää ja suojalaseja, turvakenkiä ja suojavaatetusta.

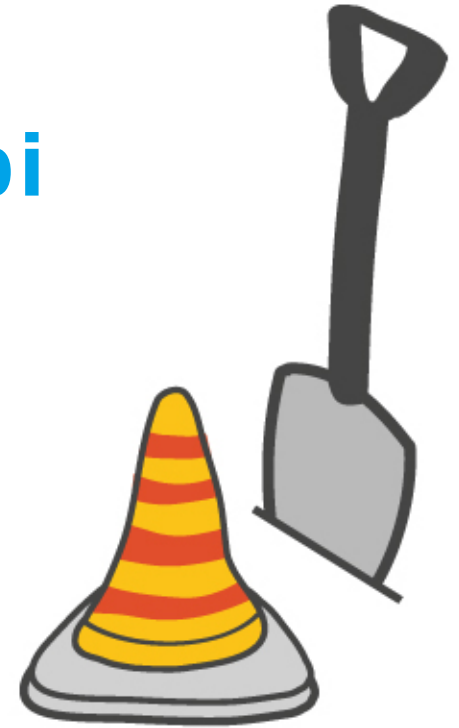
Työturvallisuus on jokaisen asia!

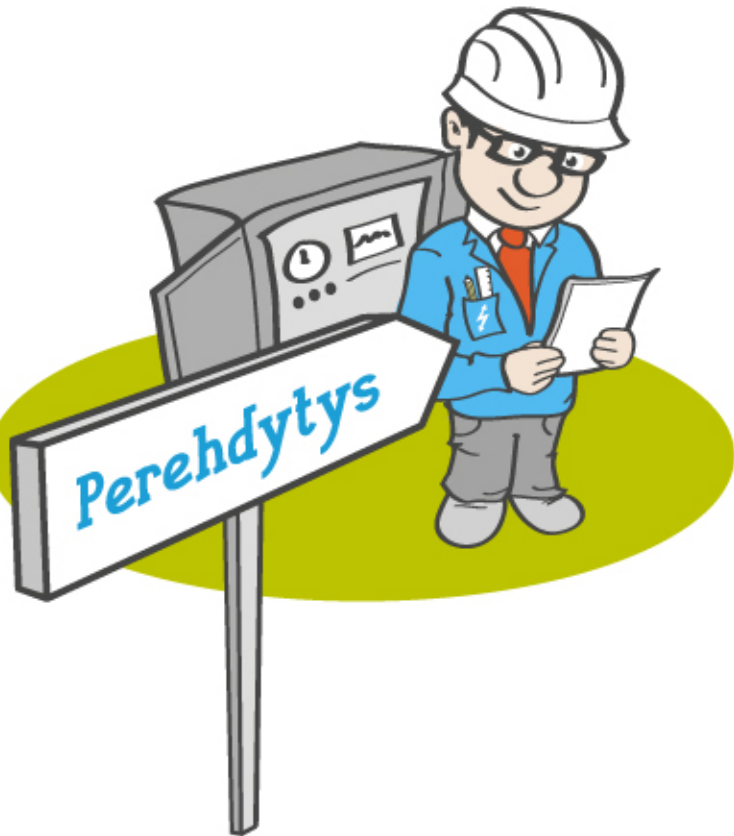
- Jokaisella on oikeus tehdä työtä turvallisesti
- Jokaisella on velvollisuus tehdä työtä turvallisesti
- Ilmoita havaitsemistasi turvallisuuspuutteista esimiehellesi
- Työpaikan turvallisuusohjeita on noudatettava
- Kunnioita muiden työtä ja omaisuutta
- Kiusanteko, häirintä ja syrjintä eivät kuulu työpaikalle

Lisäksi kannattaa käydä läpi

- Miten vaaratilanneilmoitukset tehdään ja miten ne tutkitaan. Miksi niitä kannattaa jokaisen tehdä.
- Millä muilla toimilla torjutaan tapaturmia
- Miten työterveyshuolto toimii ja mihin tilanteisiin sitä voi käyttää
- Miten paloturvallisuudesta huolehditaan Turvallisuushenkilöiden yhteystiedot

Työmaa- perehdytys ja opastus

Turvallinen työskentely työkohteessa

Edellyttää:

1. Vaarojen ja riskien etukäteistä tunnistamista, poistamista sekä turvallisuussuunnitelman laatimista. Vrt. Työkohteen lakisääteinen riskien arviointi.
2. Työkohteeseen tulevan henkilön perehdyttämistä turvallisuussuunnitelmaan, työohjeisiin, koneisiin, laitteisiin, yhteisen työmaantoimijoihin jne. Tavoitteena tarjota riittävät tiedot ja taidot, jotta työskentely kohteessa olisi mahdollista turvallisesti. Päämääränä on myös, että henkilö tietää oman osaamisensa rajat ja pyytää tukea, jos arvioi oman osaamisensa riittämättömäksi työsuorituksen aikana

HUOM. Vaikka virallinen turvallisuussuunnitelma on olemassa, niin se ei poista tarvetta jokaisen itsenäiseen riskien arviointiin esim. ennen työn aloitusta tai työmaalle tauoilta palatessa.

Hyvä käytäntö

Turvapuistot apuna perehdytyksessä 1 / 2

Kaikki uudet tulokkaat sekä uudet palveluntarjoajat kootaan pari kertaa vuodessa yhteiseen tapaamiseen turvapuistoon (turvapuistoja Espoossa, Oulussa ja kohta myös Kuopiossa).

- Alussa kaikille yhteinen yleisperehdytys yritykseen/työnantajaan (kesto noin 2 h)

Turvapuistot apuna perehdytyksessä 2 / 2

- Yleisperehdytyksen jälkeen jakaantuminen noin 5 hlön ryhmiin etukäteen valituille turvarasteille. Rasteilla yrityksen edustaja alustaa, mistä rastilla on kyse ja antaa ryhmälle tehtävän (esim. pohtia, mikä lavastetussa tilanteessa on pielessä tai tehdä riskien arviointi työkohteesta). Tehtävän suorittamisen jälkeen tulokset puretaan yhdessä keskustellen yrityksen edustajan kanssa, joka kertoo miten ao. rasti liittyy yritykseen.
- Ryhmäkierroksen jälkeen paluu yhteiseen tilaan, jossa kerrataan päivän opit sekä käydään vielä läpi yrityksen turvallisuuspelisäännöt

Päivän jälkeen jokainen lisäksi perehdytetään sekä opastetaan omaan työkohteeseen.

Kesätyöntekijöiden turvallisuuspassi ja suoritettavat turvallisuustehtävät

- Jokainen kesätyöntekijä saa turvallisuustehtäviä, jotka tulee suorittaa tiettyinä viikkoina ja työjakson aikana. Vaihtuvien viikkotehtävien lisäksi ohjelma voi sisältää isompia turvallisuustehtäviä. Esimerkiksi kesätyöntekijän tulee osallistua yhdelle TR kierrokselle ja tehdä 3 turvallisuushavaintoa kesän aikana.
- Tehtävät julkistetaan/laitetaan intranettiin /SharePointiin, jonne myös vastaukset aina kirjataan.
- Tehtävät suoritettuaan kesätyöntekijä saa ns. turvallisuuspassin.

Esimerkkejä viikkotehtävistä

- Luettele kolme työhösi liittyvää vaaratekijää ja kuvaile, miten voit itse pienentää riskejä omassa työskentelyssäsi.
- Luettele kolme asiaa, mitä tulee huomioida jos työmaa sijaitsee vilkkaasti liikennöidyllä alueella
- Luettele kolme asiaa, mitä teet ensimmäisenä jos havaitset savua tai viitteitä tulipalosta
- Selvitä ensiapupisteiden sijainti työtekopaikkasi läheisyydessä. Selvitä työtekopaikkasi ensiapuryhmäläiseltä, miten EA pisteiden hoito on järjestetty ja käy kertomassa vastauksesi myös insinööri tai päällikkötasolle.
- Selvitä mitä ovat tulitöiden turvallisuustoimet
- Selvitä mitä tulee huomioida ennen nostotöitä
- Selvitä mitä ovat kaivannon suojaustoimenpiteet
- Selvitä kuka on työalueesi sähkötöiden johtaja

Lopuksi

- Onnistuneella yleisperehdytyksellä tulokas sitoutuu organisaatioon.
- Laadukkaalla opastuksella tulokas myös omaksuu yhteisen turvallisuuskulttuurin, kehittää työturvallisuutta omassa työssään sekä toimii esimerkkinä myöhemmin uusille tulokkaille.

Työ turvallisuus

Miten teillä?

Pohdittavaksi turvallisuusvartissa

- Käykää läpi tulevat kesätyöntekijät (montako tulossa, mihin tehtäviin ja ketkä toimivat esimiehinä?)
- Kerratkaa prosessi miten kesätyöntekijät yrityksessä perehdytetään ja opastetaan työkohteissa? Ketkä henkilöt vastaavat opastamisesta? Ketkä toteuttavat sen konkreettisesti? Miten dokumentaatio on toteutettu?
- Mikä on yleisin työtapaturma tai läheltä piti tilanne uusille tulokkaille tiimissänne/liiketoiminnossanne?
- Missä tilanteissa muut kuin uudet tulokkaat voivat tarvita uudelleen perehdytystä ja opastusta?
- Miten perehdytyskäytäntöjä voisi kehittää työturvallisuutta lisäävästi?

Pohdittavaksi johtoryhmässä

- Onko yrityksessämme perehdytysprosessi hallinnassa – uusien tulokkaiden ja nykyisen henkilöstön osalta?
 - Kuka vastaa, miten toimii, miten kerätään palautetta ja miten dokumentoidaan?
- Miten perehdytystä ja opastusta voisi kehittää yrityksessänne?